

MERITIUS®

ADVOCATEN - AVOCATS

Verdienstelijk in recht

© Copyright MERITIUS® Gent

In dit nummer

Definitieve overwinning voor “correcte” vruchtgebruikconstructies?1

Geen bevrijding voor schijnbaar kosteloze borgstellingen1

Afschaffing effecten aan toonder: verbeterde versie.....2

Bestuurdersaansprakelijkheid bij faillissement.....2

Hou je wagen (net niet) in het oog2

Geen uitwinningvergoeding wanneer de agent zijn cliënteel meeneemt3

Een tientonner is geen bobslee!3

Fiscaal is “afstand van het recht van natrekking” geen opstalrecht3

Prijs van bodemsanering onderworpen aan het saneringsrecht4

Betalingsachterstand bij handelstransacties4

Definitieve overwinning voor “correcte” vruchtgebruikconstructies?

Mr. Luc STOLLE

Bij éézelfde notariële akte kocht een echtpaar samen met de door hen gecontroleerde vennootschap een onroerend goed aan, respectievelijk voor de naakte eigendom en het vruchtgebruik gedurende tien jaar. De fiscale administratie oordeelde dat zich op grond van artikel 344 § 1 WIB/92 een herkwalificatie opdrong in een aankoop in volle eigendom door de natuurlijke personen met verhuur aan de vennootschap. De koopprijs van het vruchtgebruik zou aldus moeten worden aanzien als een vooruit betaalde huur die op grond van artikel 32 lid 1, 3° WIB 1992 belast wordt als een bestuurdersbezoldiging.

De fiscale rechter te Brugge oordeelde dat de vruchtgebruikconstructie inderdaad werd opgezet om redenen van belastingontwijking en dat de gestelde rechtshandelingen zich situeerden binnen de economische sfeer.

De belastingplichtigen zijn het daarmee niet eens en stappen naar het Hof van Beroep te Gent. De herkwalificatie wordt door het Gentse Hof verworpen. Herkwalificatie onderstelt immers dat de betreffende akte op verschillende manieren kan worden gekwali-

ficeerd. Het Hof verwijst naar de juridische realiteit die de belastingplichtigen tot stand hebben gebracht. Deze moet worden gerespecteerd zodat uitsluitend de juridische kwalificatie van de akte mag worden gewijzigd, niet de inhoud en de gevolgen ervan. De in de plaats gestelde kwalificatie van huur i.p.v. de door de partijen gekozen kwalificatie van vruchtgebruik heeft niet dezelfde gevolgen en is daarom onwettig!

Een recent arrest van het Hof van Cassatie bevestigt deze zienswijze. In een zaak omtrent inkoop van eigen aandelen stelde het hoogste Hof dat enkel de kwalificatie van een akte als niet tegenwerpelijk aan de fiscale administratie kan worden gesteld en dat deze laatste aan de akte slechts een andere kwalificatie kan geven met eerbiediging van de juridische gevolgen ervan.

Rb. Gent, 23 maart 2005

Gent 13 september 2005

Cass. 4 november 2005

Geen bevrijding voor schijnbaar kosteloze borgstellingen

Mr. Luc STOLLE

Er is slechts sprake van een kosteloze borgstelling in de zin van art. 80, lid 3 Faillissementswet wanneer geen belang en evenmin een indirect voordeel werd beoogd bij de borgstelling. Om die reden is de borgstelling van de zaakvoerder van een BVBA voor de verbintenissen aangegaan door zijn vennootschap geen kosteloze borgstelling.

De met gemeenschap van goederen gehuwde vrouw, die zich borg stelt voor de verbintenissen van de vennootschap waarin haar echtgenoot zaakvoerder is, heeft eveneens een economisch belang bij die borgstelling en doet zulks evenmin kosteloos.

Kh. Dendermonde 12 december 2005

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Afschaffing effecten aan toonder: verbeterde versie

Mr. Eddie CARNEWAL

In het Staatsblad van 6 februari 2006 is een verbeterde versie verschenen van de Wet van 14 december 2005 op de afschaffing van de effecten aan toonder.

Even ter herinnering: de Wet van 14 december 2005 organiseert de geleidelijke afschaffing van effecten aan toonder in verschillende fasen: zo zullen vanaf 1 januari 2008 enkel nog effecten op naam of gedematerialiseerde effecten kunnen worden uitgegeven.

De wetgever wil het gebruik van de laatste categorie aanmoedigen, vooral, zo stelt hij, in het kader van de modernisering van het effectenverkeer: gedematerialiseerde effecten kunnen inderdaad, net als toonder effecten, eenvoudig worden overgedragen door overschrijving van effectenrekening naar effectenrekening. Maar ze

zijn bovendien veiliger. Volgens de memorie van toelichting houden effecten aan toonder immers een risico op misbruik in; ze kunnen de financiële criminaliteit (fraude) en de financiering van het terrorisme in de hand werken. Gedematerialiseerde effecten zouden dan ook voordeliger zijn voor iedereen: de investeerders, de uitgevers en de financiële tussenpersonen.

Maar vergeet ook niet dat de afschaffing van aandelen aan toonder een einde zal stellen aan de mogelijkheid om effecten te handgiffen en bovendien een nieuwe stap is in de richting van een vermogenskadaster.

B.S., 6 februari 2005

Bestuurdersaansprakelijkheid bij faillissement

Mr. Luc STOLLE

De bestuurders die dulden dat de vennootschap geen boekhouding voert, die een jaarrekening goedkeuren en voorleggen die duidelijk vals is en die geldopvragingen verrichten of laten verrichten zonder geldige verantwoording en zonder uitleg te vragen, begaan kennelijke grove fouten (art. 530 W. Venn.)

Het Hof van Beroep te Brussel onderzoekt de bijdrage van elk van de bestuurders in deze fou-

ten, alsook in hoeverre deze fouten hebben bijgedragen tot het faillissement. Op basis van deze vaststellingen worden elk van de bestuurders veroordeeld tot betaling van een deel van het ontoereikende actief.

Brussel, 22 maart 2005

Hou je wagen (net niet) in het oog!

Mr. Luc STOLLE

De bestuurder van een chique Jeep arriveert bij zijn paardenstallen. Op het ogenblik dat de motor stillegt, krijgt hij een GSM-oproep. Hij neemt de GSM op, stapt uit, en loopt nietsvermoedend rond, in en uit de stallen, de GSM aan het oor. Even in de stal verdwenen hoort hij zijn Jeep wegschuren. Hij rent naar buiten maar kan alleen lijdzaam toezien hoe zijn stalen ros in de verte verdwijnt.

Ook van zijn diefstalverzekeraar krijgt hij enkele dagen nadien slecht nieuws: "Wij verlenen geen dekking". De schade door diefstal is immers niet gedekt wanneer het voertuig wordt achtergelaten

zonder op slot te zijn of wanneer de sleutels zich nog in of op het voertuig bevinden.

De onfortuinlijke ruiter is het daarmee niet eens en start een procedure. Uiteindelijk stelt het Gentse Hof hem in het gelijk. Het Hof oordeelt dat een bestuurder zijn voertuig niet zonder meer had achtergelaten; hij bevond zich nog in de onmiddellijke omgeving ervan. Ook het feit dat hij het voertuig niet permanent in het zicht hield doet daaraan geen afbreuk.

Gent, 5 februari 2004

Geen uitwinningvergoeding wanneer de agent zijn cliënteel meeneemt!

Mr. Luc STOLLE

Wanneer een principaal een einde stelt aan de samenwerking met zijn agent, dient hij een opzeggings- en mogelijks een uitwinningvergoeding te betalen.

De bedoeling van de opzeggingsvergoeding is aan de handelsagent een equivalent inkomen te verzekeren gedurende de opzeggingstermijn. Zij bedraagt één maand gedurende het eerste jaar van de overeenkomst; na het eerste jaar wordt zij vermeerderd met één maand voor elk begonnen jaar zonder dat zij zes maanden mag te boven gaan.

De uitwinningvergoeding (die maximaal gelijk is aan een jaar vergoeding berekend op basis van

het gemiddelde van de vergoedingen die de vijf voorafgaande jaren aan de agent werden betaald) is verschuldigd indien de agent heeft gezorgd voor de aanbreng van nieuw cliënteel en/of de uitbreiding van de bestaande zaken. Bovendien moet dit voor de principaal nog aanzienlijke voordelen kunnen opleveren na het einde van de overeenkomst.

De Rechtbank van Koophandel te Brussel meende dat aan deze voorwaarde niet was voldaan: de agent had nl. de klanten "meegenomen" naar een andere principaal.

Kh. Brussel 27 november 2004

Een tientonner is geen bobslee!

Mr. Luc STOLLE

Bij sneeuwweer scheurt een bestuurder van een zware vrachtwagen (21 ton) over een weg tegen meer dan 90 km/uur daar waar een snelheidsbeperking tot 40 km/uur geldt. In een scherpe bocht verliest de bestuurder evenwel de controle over het stuur. Het voertuig belandt in het decor. De verzekeraar weigert de schade te vergoeden: de bestuurder maakte immers een zware fout die de

tussenkamst uitsluit.

De Rechtbank van Tongeren is dezelfde mening toegedaan: de bestuurder diende zich ervan bewust te zijn dat hij zich op de Belgische wegen bevond is en niet meer op een Oostenrijkse rodelbaan!

Kh. Tongeren, 29 juni 2004

Fiscaal is "afstand van het recht van natrekking" géén opstalrecht!

Mr. Luc STOLLE

Een vennootschap huurt van haar zaakvoerder een perceel grond waarop zij een gebouw opricht. Het eigendomsrecht van de vennootschap op het gebouw is het gevolg van een zogenaamd "onzelfstandig" opstalrecht, dat bestaat als accessorium van de huurovereenkomst. Het eigendomsrecht eindigt bij de beëindiging van de huurovereenkomst. Op dat moment speelt het recht van natrekking ten voordele de eigenaar van het perceel.

Na beëindiging van de huurovereenkomst beroept de belastingplichtige zich op de rechtspraak en rechtsleer inzake opstalovereenkomsten om de belastbaarheid van het door hem genoten voordeel te vermijden.

De fiscale rechter te Brussel denkt er evenwel anders over. Hij meent dat de situatie van een opstalgever niet gelijkgesteld kan worden met deze van een verhuurder:

terwijl de opstalgever de door de opstalhouder opgerichte gebouwen moet aanvaarden (art. 6 Opstalwet), heeft de verhuurder de keuze om op het einde van de huurovereenkomst ofwel de afbraak te vorderen van de opgerichte gebouwen ofwel deze te behouden (art. 555 B.W.). Dit fundamentele verschil heeft tot gevolg dat de belastingplichtige zich niet kan beroepen op de rechtspraak inzake de beëindiging van opstalovereenkomsten.

Bovendien oordeelde de rechter dat het voordeel dat de zaakvoerder heeft genoten verband hield met zijn mandaat en daarom als dusdanig belastbaar is (art. 32 W.I.B. 1992).

Rb. Brussel (33e k.) 14 mei 2004

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Prijs van bodemsanering onderworpen aan het registratierecht

Mr. Luc STOLLE

Het registratierecht voor verkopen van onroerende goederen wordt vereffend op het bedrag van bedongen prijs en lasten en bedraagt in de regel 10 %.

Verplichtingen die door de wet aan de koper worden opgelegd, zijn geen lasten die voor de vereffening van het verkooprecht bij de prijs moeten gevoegd worden.

De wettelijke verplichting om de bodemsaneringswerken uit te voeren rust evenwel op de verkoper. Indien de verkoper en de koper echter zijn overeengekomen dat de koper deze verplichting op zich zal nemen en de bodemsaneringswerken zal uitvoeren, heeft men te maken met een last die door de overeenkomst aan de koper werd opgelegd bovenop de verkoopprijs. Samen met de prijs vertegenwoordigt deze last de contractuele tegenprestatie van het verkochte goed. Deze last dient bij de heffingsgrondslag gevoegd te worden voor de berekening van de registratierechten (art. 45 W. Reg.; art. 40, par. 1 Bodemsaneringsdecreet).

Rb. Leuven 24 juni 2005

Betalingsachterstand bij handelstransacties

Mr. Eddie Carnewal

In het B.S. van 26 januari 2006 deelt de minister van Financiën de interestvoet mee die van toepassing is in geval van betalingsachterstand bij handelstransacties. Voor het eerste semester 2006 is deze rentevoet 9,5 %.

B.S., 26 januari 2006

Onze kantoren

MERITIUS® GENT

Martelaarslaan 402 - 9000 Gent
Tel. +32 (0)9 269 70 70 - Fax +32 (0)9 269 70 71
info.gent@meritius.be

MERITIUS® BRUXELLES

Rue de Hennin, 67-69 - 1050 Bruxelles
Tel. +32 (0)2 735 60 08 - Fax +32 (0)2 735 67 78
info.brussels@meritius.be

MERITIUS® MONS

Rue Ste Gertrude 1 - 7070 Le Roeulx
Tel. +32 (0)64 66 50 12 - Fax +32 (0)64 67 60 93
info.mons@meritius.be

MERITIUS® NAMUR

Avenue Cardinal Mercier 46 - 5000 Namur
Tel. +32 (0)81 744 204 - Fax +32 (0)81 744 207
info.namur@meritius.be

MERITIUS® ANTWERPEN

Jules Moretuslei 374-376 - 2016 Antwerpen
Tel. +32 (0)3 825 55 00 - Fax +32 (0)3 3 825 56 00
info.antwerpen@meritius.be